

ŽIVOTNÍ JUBILEUM PANÍ PROFESORKY MUDR. MILENY ČERNÉ, DRSC.

V srpnu tohoto roku oslavila profesorka Milena Černá své významné životní jubileum. Narodila se v Praze v roce 1943. Vysokoškolská studia ukončila v roce 1969 na Lékařské fakultě hygienické Univerzity Karlovy v Praze.

Její profesní kariéra začala ve Výzkumném ústavu antibiotik a biotransformací v Roztokách u Prahy, kde se zabývala toxikologií. V roce 1971 nastoupila do tehdejšího Institutu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů, kde pracovala do roku 1993, kdy přešla do Státního zdravotního ústavu v Praze (SZÚ). Zde pracovala na plný úvazek do roku 2002. Od roku 2003 až dosud je zaměstnána na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v návaznosti na svůj vedlejší úvazek na SZÚ. Docenturu získala v roce 1991, profesorkou v oboru hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie byla jmenována v roce 2002.

Spektrum profesní činnosti profesorky Mileny Černé je velmi bohaté a zahrnuje nutriční toxikologii, genetickou toxikologii, především zavedení a využívání Amesova testu využívajícího specifické mikroorganismy pro detekci a hodnocení mutagenní aktivity chemických látek a jejich směsí v prostředí. Úzce spolupracovala s Národní referenční laboratoří pro genetickou toxikologii v SZÚ.

Díky své houževnatosti a velkým zkušenostem se společně se svými kolegy a kolegyněmi spolupodílela na rozvoji projektu Systém monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí, který započal v roce 1994 a trvá dodnes a který navazuje na mezinárodní projekty v oblasti lidského biomonitoringu. V Subsystému 5 s názvem Zdravotní důsledky expozice lidského organismu toxickým látkám ze zevního prostředí (tzv. biologický monitoring), jehož je profesorka Milena Černá od začátku odborným garantem, je studován vliv zatížení lidské populace chemickými látkami v různě exponovaných lokalitách v České republice.

Její odborné a jazykové znalosti a zkušenosti se zasloužily o spolupráci v mezinárodním měřítku. Na základě výsledků získaných z monitorování zátěže obyvatelstva v České republice, které byly publikovány v zahraničních časopisech, byla pracovní skupina prof. Černé přizvána ke spolupráci v různých mezinárodních projektech v zahraničí – např. PHIME (Public Health Impact of long-term, low-level Mixed element Exposure in susceptible population strata), DEMOCOPHES (DEMONstration of a study to COordinate and Perform Human biomonitoring on a European Scale) či nově k projektu PARC (Partnership for the Assessment of Risks from Chemicals). Její bohatá publikační činnost zahrnuje více než 130 článků.

Intenzivně se zajímala o problematiku perzistentních organických látek (POPs) i v souvislosti s plněním Stockholmské úmluvy. V rámci biologického monitoringu jsme díky tomu získali výsledky s cennými dlouhodobými časovými řadami týkajícími se obsahu těchto látek v mateřském mléce a účastnili jsme se tří kol srovnávacích studií Světové zdravotnické organizace. Profesorka Milena Černá je autorkou řady přednášek na tuzemských i zahraničních konferencích. Je dlouholetou předsedkyní redakční rady časopisu Central European Journal of Public Health.

V rámci své pedagogické činnosti na Ústavu hygieny 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy se prof. Černá věnuje jak českým, tak zahraničním studentům magisterského studia i studentům bakalářských směrů (nutriční terapie, dentální hygiena), včetně vedení disertačních prací.

I přes velké pracovní nasazení je profesorka Milena Černá ve svém osobním životě velice aktivní, raduje se z vnoučat, má nesmírně široký všeobecný rozhled a mezi její velké koníčky patří především kultura a cestování.

Za celý kolektiv bývalých i současných pracovníků oddělení Ústředí monitoringu zdravotního stavu obyvatelstva bych Vám, paní profesorko, ráda popřála hodně zdraví a energie do dalších let. Bylo a je nám velkou ctí s Vámi spolupracovat.

*Andrea Krsková
Ústředí monitoringu zdravotního stavu obyvatelstva
Státní zdravotní ústav*